

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ

De minimis Κανόνας στις κρατικές ενισχύσεις

Ο κανόνας de minimis (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας) εισήχθη το 1992, τροποποιήθηκε το 2006 και αφορά την πολιτική της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς των μεταφορών και της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Συγκεκριμένα, ενισχύσεις μεγαλύτερες των 200.000 Ευρώ και των 100.000 Ευρώ για τον τομέα των οδικών μεταφορών μέσα σε χρονικό διάστημα τριών ετών ανά επιχείρηση, πρέπει να ανακοινώνονται στην Επιτροπή για λόγους ελέγχου της τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού.

Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος που προκύπτει ως το άθροισμα των δαπανών για την αγορά των τελικών αγαθών και υπηρεσιών, το οποίο καταναλώνεται σε μια οικονομία κατά τη διάρκεια ενός έτους, μέσα στην επικράτεια της χώρας, ανεξάρτητα από τη μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών των συντελεστών παραγωγής.

Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος που προκύπτει ως το άθροισμα των εισοδημάτων, το οποίο παράγεται σε μια οικονομία κατά τη διάρκεια ενός έτους, μέσα στην επικράτεια της χώρας, ανεξάρτητα από τη μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών των συντελεστών παραγωγής.

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος (που προκύπτει ως το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών διαφόρων κλάδων και δραστηριοτήτων της οικονομίας), το οποίο παράγεται κατά τη διάρκεια ενός έτους, μέσα στην επικράτεια της χώρας, ανεξάρτητα από τη μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών των συντελεστών παραγωγής.

Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού

Αφορά όλες τις ενέργειες, προγράμματα, δράσεις, μέτρα, πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται στον τομέα της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και στοχεύουν στο ανθρώπινο δυναμικό. Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού σύμφωνα με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση είναι το επιχειρηματικό πνεύμα, η ικανότητα για απασχόληση, η δυνατότητα προσαρμογής και η ισότητα των ευκαιριών.

Ανταγωνισμός

Κατάσταση στην αγορά όπου οι πωλητές προϊόντος ή υπηρεσίας προσπαθούν κατά τρόπο ανεξάρτητο να προσελκύσουν αγοραστές με σκοπό την επίτευξη συγκεκριμένου εμπορικού στόχου όπως, παραδείγματος χάρη, κέρδη, πωλήσεις ή/και κατάκτηση μεριδίου αγοράς. Αυτός ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων μπορεί να αφορά τις τιμές, την ποιότητα, την εξυπηρέτηση ή συνδυασμό αυτών και άλλων παραγόντων στους οποίους οι πελάτες αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία. Ο υγιής και ανόθευτος ανταγωνισμός αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο στην οικονομία της αγοράς. Στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν δοθεί οι απαιτούμενες εξουσίες για να ελέγχει και να εφαρμόζει τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού της ΕΕ ώστε να εξασφαλίζεται αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην εσωτερική αγορά.

Ανταγωνιστικότητα

Ανταγωνιστική οικονομία είναι μια οικονομία η οποία παρουσιάζει αυξημένη ανάπτυξη και υποστηρίζεται από την παραγωγικότητα. Δεδομένου ότι η στρατηγική της Λισαβόνας έθεσε το

στόχο να καταστεί η Ευρώπη η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη παγκοσμίως οικονομία της γνώσης, η ανταγωνιστικότητα κατέστη μια από τις πολιτικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μια ανταγωνιστική ευρωπαϊκή βιομηχανία είναι πράγματι απαραίτητη προκειμένου να επιτευχθούν οι οικονομικοί, κοινωνικοί και περιβαλλοντικοί στόχοι της Κοινότητας και να εξασφαλιστεί, κατ' αυτό τον τρόπο, η βελτίωση της ποιότητας της ζωής των Ευρωπαίων πολιτών. Οι προσπάθειες ανταγωνιστικότητας της Ένωσης αποσκοπούν επίσης στην προσαρμογή της ευρωπαϊκής οικονομίας στις διαρθρωτικές αλλαγές, στην αντιμετώπιση της μετεγκατάστασης των βιομηχανικών δραστηριοτήτων σε ανερχόμενες χώρες, στην ανακατανομή των θέσεων εργασίας και των πόρων σε νέους βιομηχανικούς τομείς και στην αντιμετώπιση του κινδύνου μιας διαδικασίας αποβιομηχανοποίησης.

Η ανταγωνιστικότητα της Ένωσης καθορίζεται από την ανάπτυξη της παραγωγικότητας και εξαρτάται επίσης από τις αποδόσεις και από το μέλλον της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, ιδίως δε από την ικανότητά της να προβαίνει σε διαρθρωτικές αναπροσαρμογές. Για να είναι ανταγωνιστική, η Ένωση πρέπει υποχρεωτικά να είναι πιο αποδοτική όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία, τις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών, την επιχειρηματικότητα, τον ανταγωνισμό, την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Αξιολόγηση Προγράμματος

Οι αξιολογήσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της λογικής συνέπειας της συνδρομής των Ταμείων, καθώς και της στρατηγικής και της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων όσον αφορά τα ειδικά διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ενδιαφερόμενα κράτη-μέλη και οι ενδιαφερόμενες περιφέρειες, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης και τη σχετική Κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση.

Η αξιολόγηση μπορεί να είναι στρατηγικής φύσης προκειμένου να εξετάζεται η εξέλιξη ενός προγράμματος ή μιας ομάδας προγραμμάτων σε σχέση με τις Κοινοτικές και εθνικές προτεραιότητες. Η αξιολόγηση μπορεί να είναι επιχειρησιακής φύσης προκειμένου να υποστηρίζεται η παρακολούθηση ενός επιχειρησιακού προγράμματος. Αξιολογήσεις πραγματοποιούνται πριν, κατά και μετά την περίοδο προγραμματισμού.

Οι αξιολογήσεις διεξάγονται με ευθύνη των κρατών-μελών ή της Επιτροπής, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή φορείς, λειτουργικά ανεξάρτητους από τις αρχές. Τα αποτελέσματα δημοσιεύονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για την πρόσβαση στα έγγραφα.

Οι αξιολογήσεις χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό για τεχνική βοήθεια.

Η Επιτροπή παρέχει ενδεικτικές κατευθύνσεις όσον αφορά τις μεθόδους αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων ποιότητας.

Απορρόφηση

Όρος που υπολογίζεται, σε επίπεδο Επιχειρησιακού Προγράμματος, ως ποσοστό (%) δαπανών προς δέσμευση, με τρεις διαφορετικές προσεγγίσεις:

- 1) δαπάνες έτους προς δεσμεύσεις έτους (Απορρόφηση Έτους ή Τρέχουσα Απορρόφηση),
- 2) αθροιστικές δαπάνες μέχρι στιγμής προς αθροιστικές δεσμεύσεις μέχρι και το τρέχον έτος (Σωρευτική Απορρόφηση),
- 3) αθροιστική δαπάνη μέχρι στιγμής προς τη συνολική δέσμευση όλων των ετών (Συνολική Απορρόφηση, που ισοδυναμεί με τον όρο «βαθμός ολοκλήρωσης»).

Η χρήση του όρου συναντάται εκτός από το επίπεδο του Προγράμματος και στο επίπεδο του Άξονα Προτεραιότητας.

Αυλες Ενέργειες ή «Soft» Ενέργειες

Θεωρούνται οι ενέργειες των οποίων οι παρεμβάσεις αφορούν στην εκπαίδευση και κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού, εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών, επιστημονική έρευνα, επαγγελματικό προσανατολισμό, διασύνδεση και επικοινωνία επιχειρήσεων, έρευνα αγοράς κ.λπ. και γενικότερα παρεμβάσεις πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κ.λπ.).

Δέσμευση

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος, εκφρασμένος σε ευρώ, όπως αποτυπώνεται στους Χρηματοδοτικούς Πίνακες, κατανεμημένος στα έτη και διαρθρωμένος σε Άξονες. Η δέσμευση προκύπτει κατόπιν διμερούς συμφωνίας (Ελληνικής Κυβέρνησης και Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Δήλωση δαπανών

Πρόκειται για τις δαπάνες που δηλώνονται από τη Διαχειριστική Αρχή στην Αρχή Πιστοποίησης και περιλαμβάνουν, για κάθε άξονα προτεραιότητας, το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών, στις οποίες υποβλήθηκαν οι Δικαιούχοι για την υλοποίηση των Πράξεων καθώς και την αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά που έχει καταβληθεί ή οφείλεται στους Δικαιούχους σύμφωνα με τους όρους που διέπουν τη δημόσια συνεισφορά.

Δημόσια Δαπάνη

Η δαπάνη που πραγματοποιείται για την κάλυψη μέρους (όταν υπάρχει και ιδιωτική συμμετοχή) ή όλου (όταν υπάρχει μόνο δημόσια συμμετοχή) του προϋπολογισμού ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος ή/και Έργου, και προέρχεται εξ ολοκλήρου από δημόσιους (εθνικούς και Κοινοτικούς) πόρους, δηλαδή είναι το άθροισμα της Εθνικής Δημόσιας Δαπάνης (Εθνική Συμμετοχή) και της Κοινοτικής Συμμετοχής.

Δημόσια Επένδυση

Το σύνολο των δαπανών του Δημοσίου για την απόκτηση ή παραγωγή των αγαθών παγίου κεφαλαίου, δηλαδή αγαθών που παρέχουν υπηρεσίες για μια σειρά ετών μετά την περίοδο μέσα στην οποία έγινε η δαπάνη για την παραγωγή ή την απόκτησή τους.

Δημόσιες συμβάσεις

Είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσοτέρων οικονομικών φορέων και μιας ή περισσοτέρων αναθετουσών αρχών και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια του ΠΔ 60/2007.

Δημοσιονομική διόρθωση

Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής και Εθνικής συμμετοχής σε ένα Έργο ή Πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013, συνεπεία παρατυπιών ή μη επιλέξιμων δαπανών, η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται.

Διαχειριστική Αρχή

Η διαχείριση κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΕΣΠΑ ασκείται μέσω Ειδικής Υπηρεσίας (Διαχειριστική Αρχή), η οποία λειτουργεί ή συνιστάται για τους σκοπούς αυτούς. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Διευρωπαϊκά Δίκτυα

Τα διευρωπαϊκά δίκτυα πρέπει να παράσχουν τη δυνατότητα σύνδεσης των εθνικών δικτύων μέσω μιας σύγχρονης και αποτελεσματικής υποδομής. Είναι απαραίτητα για την καλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς δεδομένου ότι εξασφαλίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων και των υπηρεσιών. Ο τίτλος XV της συνθήκης ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αποτελεί τη νομική βάση των διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ).

Τα διευρωπαϊκά δίκτυα αφορούν τρεις τομείς δραστηριότητας:

Τα ΔΕΔ Μεταφορών (TEN-T) καλύπτουν ταυτόχρονα τις οδικές και τις συνδυασμένες μεταφορές, τις μεταφορές μέσω πλωτών οδών και τους θαλάσσιους λιμένες, καθώς και το ευρωπαϊκό δίκτυο σιδηρόδρομων μεγάλης ταχύτητας. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επίσης τα νοήμονα συστήματα διαχείρισης των μεταφορών, όπως και το ευρωπαϊκό σύστημα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης, το Galileo.

Τα ΔΕΔ Ενέργειας (TEN-E) καλύπτουν τους κλάδους της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου. Τείνουν στη δημιουργία ενιαίας αγοράς ενέργειας και διευκολύνουν την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού.

Τα ΔΕΔ Τηλεπικοινωνιών (eTen) έχουν ως στόχο την ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών με βάση τα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα. Οι υπηρεσίες αυτές, επικεντρωμένες στη δημόσια διοίκηση, αποτελούν τον πυρήνα της πρωτοβουλίας «eEurope - Κοινωνία της πληροφορίας για όλους».

Δικαιούχος

Δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός, φορέας ή επιχείρηση, αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.

Ελληνικό Πρότυπο Διοίκησης και Διαχείρισης Έργων του ΕΣΠΑ

Σύμφωνα με τον Νόμο 3614/03.12.2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013», προβλέπεται ο σχεδιασμός ενός Ελληνικού Προτύπου διοίκησης και διαχείρισης έργων του ΕΣΠΑ, λαμβάνοντας μέριμνα των ιδιαιτεροτήτων των έργων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, σύμφωνα με το οποίο θα επιβεβαιώνεται η Διαχειριστική Επάρκεια των Δικαιούχων εξαιρουμένων αυτών που λαμβάνουν κρατική ενίσχυση κατά τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης και εξαιρουμένων των Ταμείων του άρθρου 24 του νόμου 3614/07. Για τη δημιουργία του προτύπου αυτού έχει ξεκινήσει σχετική συνεργασία μεταξύ ΥΠΟΙΟ και ΕΛΟΤ. Η εφαρμογή του προτύπου αυτού προβλέπεται να αρχίσει μετά την 01.01.2009. Μέχρι την έγκριση και έναρξη εφαρμογής του προτύπου (μεταβατική περίοδος), η Διαχειριστική Επάρκεια των Δικαιούχων θα επιβεβαιώνεται από τις αρμόδιες ΕΥ, εφόσον οι φορείς αποδεικνύουν ότι εφαρμόζουν σύστημα διαχείρισης με τεκμηριωμένες (γραπτές) διαδικασίες τουλάχιστον για τις λειτουργίες: του προγραμματισμού και ωρίμανσης έργων-ενεργειών, διενέργειας διαγωνισμού και ανάθεσης συμβάσεων, παρακολούθησης και πιστοποίησης του φυσικού αντικείμενου, οικονομικής διαχείρισης έργου.

Με την προβλεπόμενη από το νόμο υπουργική απόφαση με αριθμ. 1258/ΕΥΣ 281/11.01.2008 ρυθμίζονται οι βασικές κατευθύνσεις για τη μέθοδο και τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία θα γίνεται η Επιβεβαίωση της Διαχειριστικής Επάρκειας κατά τη μεταβατική περίοδο.

Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης

Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ή υπηρεσία που ενεργεί υπό την ευθύνη Διαχειριστικής Αρχής ή που εκτελεί καθήκοντα για λογαριασμό μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με Δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις. Με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή με κοινή απόφαση των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, δύναται να ορίζονται ένας ή περισσότεροι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, οι οποίοι αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της Διαχειριστικής Αρχής Επιχειρησιακού Προγράμματος ενεργώντας σε σχέση με Δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 2 του Κανονισμού 1083/2006 (ΕΚ). Με όμοια απόφαση, ο Ενδιάμεσος Φορέας αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης και υλοποίησης δράσεων συνολικής επιχορήγησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42 του ίδιου Κανονισμού. Στις ως άνω αποφάσεις καθορίζονται:

- (α) ο φορέας ο οποίος αναλαμβάνει τη διαχείριση δράσεων του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος,
- (β) οι δράσεις που αναλαμβάνονται και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός αυτών,
- (γ) οι αρμοδιότητες διαχείρισης που ανατίθενται με την αναγκαία εξειδίκευση,
- (δ) οι υποχρεώσεις του Ενδιάμεσου Φορέα και της Διαχειριστικής Αρχής,
- (ε) το αρμόδιο για την ένταξη των πράξεων όργανο,
- (στ) κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνει ο φορέας.

Με την Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης τυποποιείται και εξειδικεύεται το περιεχόμενο της απόφασης ορισμού Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης.

Επιλέξιμες δαπάνες

Οι δαπάνες (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μεγάλα έργα), που έχουν όντως καταβληθεί μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στην Επιτροπή ή της 1ης Ιανουαρίου 2007 –εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη– και της 31ης Δεκεμβρίου 2015 και που έχουν πραγματοποιηθεί για πράξεις που έχουν αποφασιστεί από τη Διαχειριστική Αρχή του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος ή υπό την ευθύνη της σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται εκ των προτέρων από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Οι κανόνες για την επιλεξιμότητα των δαπανών καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο από το κράτος-μέλος.

Επιλεξιμότητα

Η συμβατότητα με το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για τις χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ. Αφορά κυρίως δύο μεγάλες κατηγορίες: τις συγχρηματοδοτούμενες ενέργειες και τις δαπάνες.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους φορείς, υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων, που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός Ταμείου ή, στην περίπτωση του στόχου «Σύγκλιση» και ειδικότερα για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα

«Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας» και «Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη», με τη συνδρομή του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ.

Έργα-γέφυρες

Πρόκειται για έργα η κατασκευή των οποίων άρχισε με κονδύλια από το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και θα ολοκληρωθεί από το ΕΣΠΑ 2007-2013. Μεταξύ των μεγάλων έργων περιλαμβάνονται και αυτά που θα κατασκευαστούν με σύμβαση παραχώρησης, όπως οι αυτοκινητόδρομοι Μαλιακός - Κλειδί, Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα, Ιόνια Οδός, Κεντρικής Ελλάδας, Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα καθώς και η υποθαλάσσια αρτηρία της Θεσσαλονίκης. Επίσης, περιλαμβάνονται οι επεκτάσεις και οι νέοι σταθμοί του μετρό.

Εργοδότης ή Κύριος του Έργου Προκειμένου για δημόσια έργα, είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημοσίου τομέα, για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η Σύμβαση ή κατασκευάζεται το Έργο

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ιδρύθηκε το 1975 με κύρια αποστολή τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων. Πρόκειται για το μεγαλύτερο από πλευράς πόρων, διαρθρωτικό όργανο της ΕΕ. Η παρέμβαση του ΕΤΠΑ επικεντρώνεται σε ορισμένες θεματικές προτεραιότητες που αντικατοπτρίζουν τη φύση των στόχων «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία». Πρόκειται, ιδίως, για χρηματοδοτήσεις που αφορούν: επενδύσεις που συμβάλλουν στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, επενδύσεις σε υποδομές, μέτρα στήριξης της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, που περιλαμβάνουν την παροχή βοήθειας και υπηρεσιών στις επιχειρήσεις, ιδίως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), την τεχνική υποστήριξη της εφαρμογής.

Ίδιοι πόροι της ΕΕ

Οι ίδιοι πόροι είναι τα έσοδα φορολογικής φύσεως που διατίθενται στην ΕΕ προκειμένου να καλύψει τη χρηματοδότηση των δαπανών της, τηρώντας το σημερινό ανώτατο όριο του 1,27% του Κοινοτικού ΑΕΠ. Ο Κοινοτικός προϋπολογισμός χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από τους ίδιους πόρους. Σήμερα περιλαμβάνονται στους ίδιους πόρους τέσσερα στοιχεία:

- οι γεωργικοί δασμοί, δηλαδή οι τελωνειακοί δασμοί για τα γεωργικά προϊόντα
- οι δασμοί που προέρχονται από την εφαρμογή του κοινού δασμολογίου στις εισαγωγές από τρίτες χώρες
- ο φόρος ΦΠΑ που προέρχεται από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή (1%) στη βάση ΦΠΑ του κάθε κράτους μέλους.
- ο «τέταρτος ή συμπληρωματικός πόρος» που βασίζεται στην εφαρμογή ενός συντελεστή επί του ποσού των ΑΕΠ όλων των κρατών-μελών.

Ιδιωτική Συμμετοχή

Το τμήμα του Συνολικού Κόστους Προγράμματος, Άξονα, Μέτρου ή Έργου, που καλύπτεται από ιδιωτικά κεφάλαια, επιπλέον της Δημόσιας Δαπάνης.

Καθεστώς ενίσχυσης

Κάθε πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, είναι δυνατόν να χορηγούνται ατομικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη, κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και κάθε πράξη βάσει της οποίας μπορεί να χορηγείται ενίσχυση μη συνδεδεμένη με συγκεκριμένο σχέδιο, σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις για αόριστο χρονικό διάστημα ή/και για απροσδιόριστο ποσό.

Κοινοτικές Οδηγίες

Οι νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες απευθύνονται σε ένα, περισσότερα ή όλα τα κράτη-μέλη και είναι δεσμευτικές όσον αφορά τον επιδιωκόμενο στόχο, αλλά επαφίεται στις εθνικές αρχές η επιλογή του τύπου και των μέσων ενσωμάτωσής τους στο εθνικό δίκαιο.

Κρατική Ενίσχυση

Ως κρατική ενίσχυση ορίζεται η παρέμβαση μιας δημόσιας αρχής (σε επίπεδο εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό), μέσω των δημόσιων πόρων, με σκοπό την υποστήριξη ορισμένων επιχειρήσεων ή παραγωγών. Συνεπώς, η επιχείρηση που δέχεται μια τέτοιου είδους ενίσχυση πλεονεκτεί απέναντι στους ανταγωνιστές της. Ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων ανταποκρίνεται επομένως στην ανάγκη να διατηρηθεί ο ελεύθερος και θεμιτός ανταγωνισμός μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Απαγορεύονται οι ενισχύσεις που παρέχονται κατά τρόπο επιλεκτικό από τα κράτη-μέλη ή μέσω κρατικών πόρων και οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών-μελών, νοθεύοντας τον ανταγωνισμό (άρθρο 87 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας - ΣΕΚ). Ωστόσο, οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να επιτρέπονται εφόσον δικαιολογούνται από στόχους γενικού συμφέροντος: ενισχύσεις που προορίζονται για την ανάπτυξη των μειονεκτούσων περιφερειών, τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, την προώθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την έρευνα και την ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος, την επαγγελματική κατάρτιση, την απασχόληση και τον πολιτισμό.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με τον έλεγχο των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη-μέλη σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, είτε βρίσκονται στο στάδιο σχεδίου είτε ισχύουν ήδη, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

Η Επιτροπή και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δίνουν ευρεία ερμηνεία στην έννοια της «ενίσχυσης», τόσο όσον αφορά τον οργανισμό από τον οποίο χορηγείται (κράτος, φορέας τοπικής αυτοδιοίκησης, οργανισμός στον οποίο το κράτος ασκεί άμεσα ή έμμεσα πρωτεύουσα επιρροή, ιδιωτική ή δημόσια επιχείρηση με νομικό καθεστώς ιδιωτικού δικαίου κ.λπ.) όσο και τη μορφή που λαμβάνει (άμεσες ή έμμεσες ενισχύσεις, για παράδειγμα μέτρα για την ελάφρυνση των οικονομικών επιβαρύνσεων μιας επιχείρησης) ή το σκοπό τους.

Αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη μια μεταρρύθμιση των κανόνων και των διαδικασιών που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις. Προτείνεται, αφενός, η μείωση του αριθμού των κρατικών ενισχύσεων και, αφετέρου, η καλύτερη στοχοθέτησή τους, ώστε να συμβάλουν καλύτερα στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας.

Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) ορίζονται, σε Κοινοτικό επίπεδο, σύμφωνα με σωρευτικά κριτήρια τα οποία αφορούν το δυναμικό, τον κύκλο εργασιών και την ανεξαρτησία της επιχείρησης. Κατά συνέπεια, λαμβανομένου υπόψη μόνον του αριθμού των απασχολούμενων, μια πολύ μικρή επιχείρηση (μικροεπιχείρηση) απασχολεί λιγότερα από δέκα άτομα, μια μικρή επιχείρηση λιγότερα από πενήντα και μια μεσαία επιχείρηση λιγότερα από διακόσια πενήντα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ορίσει ρητά τις ΜΜΕ προκειμένου να διαφυλάξει τα πλεονεκτήματα που προβλέπονται για τις επιχειρήσεις αυτές μόνο για τις επιχειρήσεις εκείνες που διαθέτουν πράγματι τα κατάλληλα χαρακτηριστικά.

Οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 90% των επιχειρήσεων στην Ευρώπη και αποτελούν τον πυρήνα της ευρωπαϊκής οικονομίας. Κατ' εφαρμογή του συνθήματος «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» που υιοθέτησε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις (2000), η Ευρωπαϊκή Ένωση διαχειρίζεται πολλές δράσεις προς όφελος

των ευρωπαϊκών ΜΜΕ (πρόσβαση στη χρηματοδότηση, φορολογία, έρευνα, τεχνολογία της πληροφορίας και της επικοινωνίας κ.λπ.). Κατάρτισε επίσης συνεκτικό και ενιαίο πολιτικό πλαίσιο για διάφορες δράσεις, το οποίο έχει ως στόχο να αξιοποιήσει το ανεκμετάλλευτο δυναμικό των ΜΜΕ με σκοπό τη δημιουργία ανάπτυξης και απασχόλησης στην Ένωση.

Για να ληφθούν με καλύτερο τρόπο υπόψη τα συμφέροντα και οι συγκεκριμένες ανάγκες των ΜΜΕ στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών πολιτικών, εκπρόσωπος των ΜΜΕ λειτουργεί ως ενδιάμεσος μεταξύ των ΜΜΕ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αν και ο Κοινοτικός ορισμός των ΜΜΕ προωθείται από την Ένωση ως ορισμός αναφοράς, δεν είναι δεσμευτικός παρά μόνο για ορισμένους τομείς, όπως οι κρατικές ενισχύσεις, η υλοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων ή τα Κοινοτικά προγράμματα.

Παρακολούθηση

Το σύνολο των διαδικασιών με τις οποίες πραγματοποιείται η συλλογή και διαχείριση πληροφοριών που αφορούν την υλοποίηση των Πράξεων. Μέσω των διαδικασιών αυτών παρακολουθείται και εμποπτεύεται η πορεία εξέλιξής τους και, σε περιπτώσεις όπου απαιτείται, γίνονται διορθωτικές ενέργειες προκειμένου να ολοκληρωθεί μέσα στο εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των Πράξεων αποδίδοντας το αντίστοιχο λειτουργικό αποτέλεσμα, όπως τα παραπάνω έχουν εγκριθεί με την Απόφαση Ένταξης των Πράξεων στο Πρόγραμμα.

Παρατυπία

Κάθε παράβαση διάταξης του Κοινοτικού Δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον Κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.

Περιφερειακές Ενισχύσεις

Περιφερειακές Ενισχύσεις ονομάζονται οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για να προωθήσουν την οικονομική ανάπτυξη συγκεκριμένων μειονεκτικών περιοχών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και έχουν ως στόχο να μειώσουν τις περιφερειακές ανισότητες μέσα στην ΕΕ και να προωθήσουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή της.

Οι Περιφερειακές Ενισχύσεις διέπονται από τις Κατευθυντήριες Γραμμές Περιφερειακών Ενισχύσεων (ΚΓΠΕ) της ΕΕ, οι οποίες αποτελούν τη βάση διαμόρφωσης του εθνικού Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για κάθε κράτος-μέλος (Κ-Μ) της ΕΕ. Η Επιτροπή πρόσφατα δημοσίευσε τις νέες ΚΓΠΕ (C54/13, 4.3.2006) που θα ισχύσουν για την περίοδο 2007-2013.

Περιφερειακές Ενισχύσεις δύνανται να χορηγηθούν σε όλους τους τομείς εκτός από: τον γεωργικό τομέα, τον τομέα της αλιείας, τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, τον τομέα των μεταφορών και της ναυπηγικής και τον κλάδο των συνθετικών ινών, των οποίων η ενίσχυση δεν επιτρέπεται ή διέπεται από εξειδικευμένους Κανονισμούς. Κατά κανόνα, οι Περιφερειακές Ενισχύσεις θα πρέπει να χορηγούνται στο πλαίσιο καθεστώτων που καλύπτουν πολλές οικονομικές δραστηριότητες. Στις περιπτώσεις που το κράτος-μέλος προτίθεται να ενισχύσει μία και μόνο δραστηριότητα, ή να χορηγήσει ενίσχυση σε μία και μόνο επιχείρηση (ad-hoc), θα πρέπει να αποδείξει ότι η ενίσχυση αυτή συμβάλλει στην ευόδωση μιας συνεπούς στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης και ότι μέσω αυτής δεν θα προκύψει νόθευση του ανταγωνισμού. Επίσης δεν μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει των ΚΓΠΕ για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων οποιουδήποτε κλάδου (οι ενισχύσεις αυτής της κατηγορίας διέπονται από ξεχωριστό πλαίσιο).

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Πρόκειται για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα που θα υλοποιηθούν στην περιφέρεια και τα οποία για την 4η Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 είναι:

1. ΠΕΠ Μακεδονίας Θράκης: Περιφέρειες Ανατολική Μακεδονία - Θράκη, Κεντρική Μακεδονία και Δυτική Μακεδονία.
2. ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων: Περιφέρειες Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος, Ιόνια Νησιά.
3. ΠΕΠ Κρήτης και Νήσων Αιγαίου: Περιφέρειες Κρήτη, Βόρειο Αιγαίο, Νότιο Αιγαίο
4. ΠΕΠ Θεσσαλίας, Ηπείρου, Στερεάς Ελλάδας: Περιφέρειες Θεσσαλία, Ήπειρος, Στερεά Ελλάδα.
5. ΠΕΠ Αττικής: Περιφέρεια Αττικής.

Τα ΠΕΠ συγχρηματοδοτούνται μόνο από το ΕΤΠΑ και καλύπτουν τουλάχιστον έναν κοινό κορμό παρεμβάσεων ως εξής:

- κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες,
- υγεία και κοινωνική αλληλεγγύη (υποδομές νοσοκομείων και δομών κοινωνικής φροντίδας, ειδικών μονάδων, κέντρων υγείας και ανοιχτής φροντίδας, εξειδικευμένος εξοπλισμός),
- πολιτισμός (ενίσχυση των βασικών πολιτιστικών υποδομών, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς),
- έργα προσπελασιμότητας και περιβάλλοντος τοπικής κλίμακας,
- πολιτικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης,
- πολιτικές ενίσχυσης ορεινών, μειονεκτικών, νησιωτικών περιοχών.

Περιφέρειες μεταβατικής στήριξης

Οι περιφέρειες μεταβατικής στήριξης διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

Στις περιφέρειες στις οποίες το ΑΕγχΠ ανά κάτοικο θα υπερβεί, για στατιστικούς λόγους (λόγω της διεύρυνσης), το 75% του Κοινοτικού μέσου όρου. Οι περιφέρειες αυτές θα τύχουν μεταβατικής, ειδικής και σταδιακά μειούμενης χρηματοδότησης στα πλαίσια του Στόχου «Σύγκλιση» (οι καλούμενες ως περιφέρειες στατιστικής σύγκλισης ή phasing out).

Στις περιφέρειες του στόχου 1 κατά την περίοδο 2000-2006, οι οποίες δεν πληρούν πλέον τα κριτήρια περιφερειακής επιλεξιμότητας του στόχου «Σύγκλιση» και οι οποίες, συνεπώς, τυγχάνουν μεταβατικής στήριξης στο πλαίσιο του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» (οι καλούμενες ως περιφέρειες σταδιακής εισόδου ή phasing in).

Για την Ελλάδα οι περιφέρειες στατιστικής σύγκλισης είναι οι Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία και Αττική και οι περιφέρειες σταδιακής εισόδου είναι η Στερεά Ελλάδα και το Νότιο Αιγαίο.

Πιστοποίηση δαπανών

Οι διαδικασίες πιστοποίησης των δαπανών αναλυτικότερα περιγράφονται στο Εγχειρίδιο διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με το σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Επίσης δύναται να ορίζονται ένας ή περισσότεροι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης.

Πίστωση

Το ποσό που διατίθεται από το Φορέα Χρηματοδότησης προς το Φορέα Υλοποίησης για την κάλυψη των δαπανών του Έργου. Η Πίστωση αναγράφεται στη σχετική Συλλογική Απόφαση (ΣΑ) του ΠΔΕ και αποφασίζεται σε ετήσια βάση. Η Πίστωση προκύπτει από το αίτημα του αρμόδιου Φορέα Χρηματοδότησης προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (ύστερα από συγκέντρωση των επιμέρους αιτημάτων των Φορέων Υλοποίησης προς το Φορέα Χρηματοδότησης).

Πληρωμή

Το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται από το Φορέα Υλοποίησης στον Ανάδοχο για την εκτέλεση του Έργου (μελέτη, κατασκευή, προμήθεια, απαλλοτρίωση, κ.λπ.).

Πολιτική Συνοχής

Οι Κοινοτικοί Στρατηγικοί Προσανατολισμοί περιλαμβάνουν τις αρχές και τις προτεραιότητες για την πολιτική συνοχής και προτείνουν τρόπους με τους οποίους οι περιφέρειες της Ευρώπης μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από τα 308 δις ευρώ που διατίθενται για εθνικά και περιφερειακά προγράμματα ενισχύσεων κατά την επόμενη επταετία. Οι εθνικές αρχές θα χρησιμοποιήσουν τους προσανατολισμούς ως βάση για την κατάρτιση των δικών τους εθνικών στρατηγικών προτεραιοτήτων και σχεδιασμών για την περίοδο 2007-2013, των επονομαζόμενων Εθνικών Στρατηγικών Πλαισίων Αναφοράς. Σύμφωνα με τους προσανατολισμούς και την αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισαβόνας, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μέσω της πολιτικής συνοχής θα πρέπει να προσανατολίσουν τους πόρους τους στις εξής τρεις προτεραιότητες:

- βελτίωση της ελκυστικότητας των κρατών-μελών, των περιφερειών και των πόλεων βελτιώνοντας την προσβασιμότητα, εξασφαλίζοντας επαρκή ποιότητα και επίπεδο υπηρεσιών και προστατεύοντας το περιβαλλοντικό τους δυναμικό,
- ενθάρρυνση της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης της οικονομίας της γνώσης με ικανότητες έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, και
- δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας προσελκύοντας περισσότερα άτομα στην επιχειρηματική δραστηριότητα, βελτιώνοντας την προσαρμοστικότητα εργαζόμενων και επιχειρήσεων και αυξάνοντας τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο.

Οι Προσανατολισμοί επιχειρούν να αναπτύξουν μια ισορροπία μεταξύ του διπλού στόχου της πολιτικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση και την εδαφική συνοχή. Με τον τρόπο αυτό, αναγνωρίζεται ότι τα νέα προγράμματα δεν ακολουθούν μια ενιαία για όλες τις περιπτώσεις προσέγγιση.

Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Είναι το Πρόγραμμα (ή Προϋπολογισμός) που καθορίζει τους πόρους που μπορούν να διατεθούν για χρηματοδότηση επενδυτικών έργων. Αφορά δαπάνες που πραγματοποιούνται για έργα υποδομής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού. Το ΠΔΕ καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από προτάσεις που υποβάλλουν τα αρμόδια Υπουργεία και οι Νομαρχίες, οι δε διαδικασίες του ΠΔΕ

διεκπεραιώνονται από το ΥΠΟΙΟ. Είναι ετήσιας διάρκειας και αποτελεί τμήμα του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού.

Προκαταβολή

Ποσό που καταβάλλεται κατά την έναρξη των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με στόχο να εξασφαλίζει κανονική ταμειακή ροή που διευκολύνει τις πληρωμές προς τους Δικαιούχους κατά την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Οι προκαταβολές για τα Διαρθρωτικά Ταμεία ανέρχονται σε 5% (για τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004) και 7% (για τα κράτη-μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση το 2004 ή αργότερα) και για το Ταμείο Συνοχής σε 7,5% (για τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004) και 10,5% (για τα κράτη-μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 ή αργότερα) ως συνδρομή για την επίσπευση της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Προσθετικότητα

Οι συνεισφορές των Διαρθρωτικών Ταμείων δεν αντικαθιστούν τις δημόσιες ή ισοδύναμες διαρθρωτικές δαπάνες των κρατών-μελών. Για τις περιφέρειες που καλύπτονται από το στόχο «Σύγκλιση» η Επιτροπή και το κράτος-μέλος καθορίζουν το ύψος της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης το οποίο πρέπει να διατηρεί το κράτος-μέλος σε όλες τις οικείες περιφέρειες κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Το επίπεδο των δαπανών ενός κράτους-μέλους αποτελεί ένα από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς. Κατά κανόνα, το ύψος της παραπάνω δαπάνης [του άρθρου 15, παρ. 2 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006] είναι τουλάχιστον ίσο προς το ύψος του πραγματικού ποσού της μέσης ετήσιας δαπάνης κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού. Επιπλέον, το ύψος της δαπάνης καθορίζεται με βάση τις γενικές μακροοικονομικές συνθήκες στα πλαίσια των οποίων πραγματοποιείται η χρηματοδότηση και λαμβάνοντας υπόψη ορισμένες ειδικές ή εξαιρετικές οικονομικές καταστάσεις, όπως τις ιδιωτικοποιήσεις καθώς και ένα εξαιρετικό ύψος δημόσιας ή ισοδύναμης ιδιωτικής διαρθρωτικής δαπάνης από το κράτος-μέλος κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού. Για το στόχο «Σύγκλιση», η Επιτροπή, σε συνεργασία με κάθε κράτος-μέλος, προβαίνει σε ενδιάμεση επαλήθευση της προσθετικότητας το 2011 και εκ των υστέρων επαλήθευση της προσθετικότητας στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Η Επιτροπή δημοσιεύει ανά κράτος-μέλος τα αποτελέσματα της επαλήθευσης της προσθετικότητας, καθώς και τη μεθοδολογία και τις πηγές πληροφόρησης, μετά την ολοκλήρωση εκάστου των τριών σταδίων της επαλήθευσης.

Στόχος

Η δράση που αναλαμβάνει η Κοινότητα δυνάμει του άρθρου 158 της Συνθήκης έχει σκοπό να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή της διευρυμένης Κοινότητας προκειμένου να προαγάγει την εναρμονισμένη, ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη της Κοινότητας. Η δράση αυτή αναλαμβάνεται με τη βοήθεια των Ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων. Στοιχείει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τις οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές ανισότητες που έχουν ανακύψει ιδίως σε χώρες και περιφέρειες των οποίων η ανάπτυξη υστερεί, με την επιτάχυνση της οικονομικής και κοινωνικής αναδιάρθρωσης και με τη γήρανση του πληθυσμού. Η δράση που αναλαμβάνεται στα πλαίσια των Ταμείων ενσωματώνει, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τις προτεραιότητες της Κοινότητας υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης με την ενίσχυση της οικονομικής μεγέθυνσης ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης, καθώς και της προστασίας και της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Για το σκοπό αυτό, το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) και τα άλλα υπάρχοντα υφιστάμενα Κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα συμβάλλουν, το καθένα κατά τον ενδεικνυόμενο τρόπο, στην επίτευξη των κατωτέρω τριών στόχων: Τα Ταμεία συνεισφέρουν, καθένα με βάση τις ειδικές διατάξεις που το διέπουν, στην επίτευξη των τριών αυτών στόχων ως εξής:

(α) στόχος «Σύγκλιση»: το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής

(β) στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»: το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ

(γ) στόχος «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»: το ΕΤΠΑ.

Στρατηγική της Λισαβόνας

Κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας (Μάρτιος 2000), οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων θέσπισαν μια στρατηγική, τη λεγόμενη «στρατηγική της Λισαβόνας», με σκοπό να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) η πιο ανταγωνιστική οικονομία στον κόσμο και να επιτευχθεί ο στόχος της πλήρους απασχόλησης πριν από το έτος 2010. Η στρατηγική αυτή, η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο πολλών Ευρωπαϊκών Συμβουλίων που διεξήχθησαν μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας, βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

- έναν οικονομικό πυλώνα για την προετοιμασία της μετάβασης προς μια ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης. Στον πυλώνα αυτό δίνεται έμφαση στην ανάγκη για συνεχή προσαρμογή στις εξελίξεις της κοινωνίας της πληροφορίας και στις προσπάθειες για συναίνεση στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης·
- έναν κοινωνικό πυλώνα για τον εκσυγχρονισμό του κοινωνικού μοντέλου μέσω επενδύσεων σε ανθρώπινους πόρους και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Τα κράτη-μέλη καλούνται να επενδύσουν στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και να διεξαγάγουν ενεργό πολιτική απασχόλησης προκειμένου να διευκολύνουν τη μετάβαση στην οικονομία της γνώσης·
- έναν περιβαλλοντικό πυλώνα ο οποίος προστέθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ τον Ιούνιο του 2001 και ο οποίος επικεντρώνεται στο γεγονός ότι η οικονομική ανάπτυξη πρέπει να διαχωρίζεται από τη χρήση των φυσικών πόρων. Για την επίτευξη των στόχων που θεσπίστηκαν το 2000, εκδόθηκε κατάλογος με αριθμητικούς στόχους. Λόγω του ότι οι σχετικές πολιτικές ανήκουν σχεδόν αποκλειστικά στην αρμοδιότητα των κρατών-μελών, τέθηκε σε εφαρμογή η ανοικτή μέθοδος συντονισμού (ΑΜΣ) η οποία περιλαμβάνει την κατάρτιση εθνικών σχεδίων δράσης. Πέρα από τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών, η στρατηγική της Λισαβόνας προβλέπει την προσαρμογή και την ενίσχυση των υφιστάμενων διαδικασιών συντονισμού: της διαδικασίας του Λουξεμβούργου για την απασχόληση, της διαδικασίας του Κάρντιφ για τη λειτουργία των αγορών (αγαθά, υπηρεσίες και κεφάλαια) και της διαδικασίας της Κολωνίας για τον μακροοικονομικό διάλογο.

Ο ενδιάμεσος απολογισμός που καταρτίστηκε το 2005 έδειξε ότι οι δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ΑΜΣ αποπροσανατόλισαν από την ιεράρχηση των στόχων και ότι τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν είναι μέτρια. Για το λόγο αυτό, το Συμβούλιο ενέκρινε νέα εταιρική συνεργασία που έχει ως στόχο να εστιάσει τις προσπάθειες στην επίτευξη ισχυρότερης και πιο βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης. Όσον αφορά την εφαρμογή, η διαδικασία συντονισμού απλοποιήθηκε. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση χρησιμοποιούνται ως βάση τόσο για το Κοινοτικό πρόγραμμα της Λισαβόνας όσο και για τα εθνικά μεταρρυθμιστικά προγράμματα. Αυτή η απλοποίηση του προγραμματισμού επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής βάσει μίας μόνο έκθεσης προόδου.

Σύμβαση παραχώρησης δημοσίων έργων

Είναι μια σύμβαση η οποία παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με μια δημόσια σύμβαση έργων, εκτός από το γεγονός ότι το εργολαβικό αντάλλαγμα συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου είτε στο δικαίωμα αυτό, σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής.

Συνδρομή Ταμείου

Η συμμετοχή των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής στο κόστος ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος. Είναι συνήθως ποσοστό επί τοις εκατό (%) του συνολικού επιλέξιμου κόστους ή των επιλέξιμων δημοσίων δαπανών.

Συνθήκη της Λισαβόνας

Υπογράφηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2007 μεταξύ των 27 κρατών-μελών της ΕΕ και αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Είναι μια νέα φάση στην προσπάθεια να αποκτήσει η Ένωση μια νέα συνθήκη για να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του 21ου αιώνα. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η νέα συνθήκη παρέχει σημαντικά νέα πλεονεκτήματα στους πολίτες και θα καθορίσει τη θεσμική συζήτηση για το προβλεπόμενο μέλλον, και καλεί τα κράτη-μέλη να προβούν γρήγορα στην επικύρωσή της. Σε συνδυασμό με τη διπλή προσέγγιση της Επιτροπής του κ. Barroso, θα καταστεί δυνατό να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στα θέματα που απασχολούν τους πολίτες, όπως η απασχόληση και η ανάπτυξη, η ενέργεια και η αλλαγή του κλίματος, καθώς και η μετανάστευση. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη-μέλη να επικυρώσουν έγκαιρα τη συνθήκη για να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2009.

Η συνθήκη της Λισαβόνας τροποποιεί τις ισχύουσες συνθήκες για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα χωρίς να τις αντικαθιστά. Ταυτόχρονα, παρέχει στην Ένωση το νομικό πλαίσιο και τα εργαλεία που χρειάζεται για να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές προκλήσεις και να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των πολιτών.

Η συνθήκη της Λισαβόνας θα αποφέρει πολλά οφέλη: η νέα συνθήκη θα δώσει τη δυνατότητα στους Ευρωπαίους πολίτες να εκφράζουν τις απόψεις τους σχετικά με τις ευρωπαϊκές υποθέσεις και θα εξασφαλίσει την κατοχύρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους σε ένα χάρτη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι καλύτερα εξοπλισμένη για να ανταποκριθεί στις προσδοκίες στον τομέα της ενέργειας, της κλιματικής αλλαγής, της διασυνοριακής εγκληματικότητας και μετανάστευσης. Επίσης θα είναι σε θέση να μιλά με μία φωνή στη διεθνή σκηνή.

Ανάμεσα στις κυριότερες προβλεπόμενες βελτιώσεις είναι:

- Πιο δημοκρατική, πιο ανοικτή και πιο φερέγγυα Ένωση: τόσο για τους πολίτες όσο και για τα εθνικά κοινοβούλια, η διαδικασία λήψης αποφάσεων θα πραγματοποιείται στο πλαίσιο νομοθετικών συζητήσεων οι οποίες θα υπόκεινται στον έλεγχο του κοινού. Οι Ευρωπαίοι θα έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν τις νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Πιο αποτελεσματική Ένωση: μέσω αποτελεσματικών και εξορθολογισμένων θεσμικών οργάνων. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, μέσω της ταχύτερης και συνεκτικότερης λήψης αποφάσεων σχετικά με θέματα δημόσιας τάξης, έτσι ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να έχει περισσότερες δυνατότητες για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, της τρομοκρατίας και της εμπορίας ανθρώπων.
- Περισσότερα δικαιώματα για τους Ευρωπαίους: οι αξίες και οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα καθοριστούν σαφέστερα από ποτέ. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων θα έχει το ίδιο νομικό καθεστώς με τις συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Πιο διακεκριμένος παγκόσμιος συντελεστής: η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιδιώξει μεγαλύτερη συνοχή ανάμεσα στις διάφορες πτυχές της εξωτερικής πολιτικής της, όπως στη διπλωματία, την ασφάλεια, το εμπόριο και την ανθρωπιστική βοήθεια. Εξάλλου, θα της δοθεί ενιαία νομική προσωπικότητα με την οποία θα ενισχυθεί η βαρύτητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις διαπραγματεύσεις.
- Οι βελτιώσεις αυτές θα καταστήσουν την Ένωση ικανή να προβεί σε αλλαγές, να προσφέρει στους Ευρωπαίους μεγαλύτερη ασφάλεια και ευημερία και να αυξήσει τις ευκαιρίες συμμετοχής τους στη διαμόρφωση της παγκοσμιοποίησης.

Οι κύριες διατάξεις της Συνθήκης είναι:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποκτά μεγαλύτερη νομοθετική και δημοσιονομική εξουσία.
- Τα εθνικά κοινοβούλια αναλαμβάνουν το ρόλο να διασφαλίζουν ότι η ΕΕ τηρεί την αρχή της επικουρικότητας.
- Αυξάνεται ο αριθμός των τομέων στους οποίους οι αποφάσεις λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο.
- Γίνεται πιο ξεκάθαρος ο διαχωρισμός των εξουσιών και αρμοδιοτήτων ανάμεσα στην Ένωση και τα κράτη-μέλη της.
- Ο νομικά δεσμευτικός Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων εγγυάται τις ελευθερίες και τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών.
- Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εκλέγεται για θητεία δύομισι ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.
- Δημιουργείται θέση Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για την Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας ώστε να αυξηθεί ο αντίκτυπος, η συνοχή και η προβολή της δράσης της ΕΕ στη διεθνή σκηνή.

Συνθήκη της Νίκαιας

Η Συνθήκη της Νίκαιας, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2000 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας και υπεγράφη στις 26 Φεβρουαρίου 2001, τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2003. Αποτελεί καρπό της Διακυβερνητικής Διάσκεψης (ΔΚΔ) που είχε αρχίσει τον Φεβρουάριο του 2000 με αντικείμενο την προσαρμογή του τρόπου λειτουργίας των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων πριν από την προσχώρηση νέων κρατών-μελών. Η συνθήκη της Νίκαιας προετοίμασε το έδαφος για την απαραίτητη θεσμική μεταρρύθμιση εν όψει της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες της Ανατολικής και Νότιας Ευρώπης. Ορισμένες από τις διατάξεις της προσαρμόστηκαν με τη συνθήκη προσχώρησης των δέκα νέων κρατών-μελών, η οποία υπεγράφη τον Απρίλιο του 2003 στην Αθήνα, και τη συνθήκη του Λουξεμβούργου για την προσχώρηση της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας, η οποία υπεγράφη τον Απρίλιο του 2005. Από την 1η Ιανουαρίου 2007, ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία διεύρυνση, θεμέλιοι λίθοι της Ένωσης είναι οι συνθήκες ΕΕ και ΕΚ, όπως τροποποιήθηκαν τελευταία με τις συνθήκες της Νίκαιας, των Αθηνών και του Λουξεμβούργου.

Οι κυριότερες αλλαγές που επέφερε η συνθήκη της Νίκαιας αφορούν τον περιορισμό του μεγέθους και τη σύνθεση της Επιτροπής, την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας, τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο Υπουργών και την απλούστευση του μηχανισμού της ενισχυμένης συνεργασίας. Η «Δήλωση για το μέλλον της Ένωσης» που προσαρτήθηκε στην εν λόγω συνθήκη καθορίζει τα επόμενα βήματα προς την εμβάθυνση των θεσμικών μεταρρυθμίσεων, έτσι ώστε η συνθήκη της Νίκαιας να αποτελεί απλώς ένα στάδιο αυτής της πορείας.

Το σχέδιο Συντάγματος, το οποίο υπεγράφη τον Οκτώβριο του 2004, θεωρήθηκε η συνέχιση της διαδικασίας των θεσμικών μεταρρυθμίσεων που ξεκίνησε με τη συνθήκη της Νίκαιας.

Η συνταγματική συνθήκη, για να αρχίσει να ισχύει, έπρεπε να επικυρωθεί από όλα τα κράτη-μέλη, σύμφωνα με τους συνταγματικούς τους κανόνες, είτε με ψήφιση στο Κοινοβούλιο είτε με δημοψήφισμα. Λόγω των δυσχερειών που ανέκυψαν κατά την επικύρωση της συνθήκης αυτής σε ορισμένα κράτη-μέλη, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων αποφάσισαν, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 16ης και 17ης Ιουνίου 2005, να υπάρξει μια «περίοδος προβληματισμού» σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 21ης και της 22ας Ιουνίου 2007, οι

Ευρωπαϊοί ηγέτες κατέληξαν σε ένα συμβιβασμό. Δόθηκε εντολή για έναρξη Διακυβερνητικής Διάσκεψης με αντικείμενο την οριστικοποίηση και τη θέσπιση όχι ενός Συντάγματος, αλλά μιας «μεταρρυθμιστικής συνθήκης» για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν η συνθήκη αυτή επικυρωθεί, θα τεθεί σε ισχύ τον Ιούνιο του 2009 πριν από τις προσεχείς εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Συνολική Επιχορήγηση

Το μέρος Επιχειρησιακού Προγράμματος, η υλοποίηση και διαχείριση του οποίου μπορεί να ανατεθούν από το κράτος-μέλος ή τη Διαχειριστική Αρχή σε έναν ή περισσότερους Ενδιάμεσους Φορείς που ορίζονται από το κράτος-μέλος ή τη Διαχειριστική Αρχή, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των περιφερειακών αναπτυξιακών φορέων ή των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων σύμφωνα με τους όρους συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ του κράτους-μέλους ή της Διαχειριστικής Αρχής και του εν λόγω φορέα.

Η ανάθεση αυτή πραγματοποιείται με την επιφύλαξη της οικονομικής ευθύνης της Διαχειριστικής Αρχής και των κρατών-μελών.

Ο Ενδιάμεσος Φορέας που ευθύνεται για τη διαχείριση της συνολικής επιχορήγησης παρέχει εγγυήσεις για τη φερεγγυότητα και την ικανότητά του στο σχετικό πεδίο καθώς επίσης όσον αφορά τη διοικητική και την οικονομική διαχείριση. Ο φορέας αυτός, κατά κανόνα, εδρεύει ή εκπροσωπείται στην ή στις περιφέρειες που καλύπτονται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα κατά τη στιγμή του ορισμού του.

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου είναι ένα σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, οι οποίες αναπτύσσουν επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα). Οι βασικές αρχές που διέπουν το πλαίσιο διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 αποτέλεσαν αντικείμενο ευρείας διαβούλευσης και αποτυπώθηκαν σε κείμενα θέσεων των συμμετεχόντων φορέων. Συμπληρώθηκαν από τα πορίσματα συστηματικής ανάλυσης των απαιτήσεων των νέων Κανονισμών της ΕΕ (Γραμματεία Σχεδιασμού του ΕΣΠΑ, ΜΟΔ Α.Ε., ΔΑ ΚΠΣ/ΕΥΣ) και σχετικής μελέτης που εκπονήθηκε για το ΥΠΟΙΟ με θέμα τη «Βελτίωση των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ του ΚΠΣ 2000-2006, των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής και στην προσαρμογή αυτών για την περίοδο 2007-2013».

Ταμείο Συνοχής

Ταμείο που δημιουργήθηκε με σκοπό να ενισχυθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή της Κοινότητας με προοπτική την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Το Ταμείο συμβάλλει στη χρηματοδότηση των ενισχύσεων στον τομέα του Περιβάλλοντος και των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών στα δέκα νέα κράτη-μέλη, καθώς και στην Ισπανία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία. Το Ταμείο εντάσσεται στο στόχο «Σύγκλιση» της ανανεωμένης πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2007-2013. Διέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1084/2006.

Τεχνική Βοήθεια

Με πρωτοβουλία της Επιτροπής, τα Ταμεία δύνανται να χρηματοδοτήσουν ενέργειες προπαρασκευής, παρακολούθησης, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, αξιολόγησης, οικονομικού και λογιστικού ελέγχου απαραίτητων για την υλοποίηση του Γενικού Κανονισμού έως το 0,25% των αντίστοιχων ετήσιων πιστώσεών τους. Αντίθετα, όταν η πρωτοβουλία λαμβάνεται από τα κράτη-μέλη, τα ανώτατα όρια ανέρχονται σε 4% του ποσού που διατίθεται για ένα

πρόγραμμα για τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και σε 6% για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία».

Οι ενέργειες τεχνικής βοήθειας-στήριξης αφορούν τον προγραμματισμό, το σχεδιασμό, την προετοιμασία, την αξιολόγηση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τη δημοσιότητα και την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος και των πράξεων που εντάσσονται σε αυτό και χρηματοδοτούνται από Κοινοτικούς πόρους (Π.Δ. 4/2002). Βασικές αρχές του συστήματος για την Τεχνική Βοήθεια-Στήριξη αποτελούν αφενός η αποκέντρωση της αρμοδιότητας ανάθεσης της εκτέλεσης των σχετικών ενεργειών στήριξης στις Διαχειριστικές Αρχές των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και, αφετέρου, μία ενιαία, ευέλικτη και απλή διαδικασία για όλες τις σχετικές διαδικασίες εκτέλεσης. Επιπλέον, στο πλαίσιο της 4ης Προγραμματικής Περιόδου, η Τεχνική Βοήθεια θα υποστηρίξει αποφασιστικά την προσπάθεια του σχεδιασμού με τη χρηματοδότηση των απαραίτητων μελετών στρατηγικού σχεδιασμού και ενδεχομένως και κάποιων μελετών/υποστηρικτικών υπηρεσιών για την προετοιμασία και την ωρίμανση έργων και δράσεων

Τεχνικό Δελτίο Εγκεκριμένης Πράξης

Έντυπο που συμπληρώνεται από τη Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πράξης και εφόσον η αξιολόγηση αποβεί θετική. Το Τεχνικό Δελτίο Εγκεκριμένης Πράξης αποτυπώνει τα εγκεκριμένα από τη ΔΑ στοιχεία της Πράξης και καταχωρίζεται στο ΟΠΣ.

Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος

Οι υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος περιλαμβάνουν δραστηριότητες εμπορικού χαρακτήρα, ενώ εκπληρώνουν αποστολή κοινής ωφέλειας και ως εκ τούτου τα κράτη-μέλη τούς χορηγούν ειδικά δικαιώματα δημόσιας υπηρεσίας (άρθρο 86 - πρώην άρθρο 90 της Συνθήκης ΕΚ). Αυτό ισχύει ειδικότερα όσον αφορά τις υπηρεσίες στους τομείς των δικτύων μεταφοράς, ενέργειας και επικοινωνιών. Το άρθρο 16, το οποίο ενσωματώθηκε στη συνθήκη ΕΚ μέσω της συνθήκης του Άμστερνταμ, αναγνωρίζει τη θέση που κατέχουν οι υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος στα πλαίσια των αξιών που είναι κοινές στους πολίτες της Ένωσης καθώς και τη συμβολή τους στην προώθηση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης. Οι υπηρεσίες αυτές πρέπει να λειτουργούν βάσει αρχών και προϋποθέσεων οι οποίες διευκολύνουν την εκπλήρωση του σκοπού τους.

Το άρθρο 36 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται την πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος για να προωθήσει την κοινωνική και εδαφική της συνοχή.

Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων της χώρας

Εντός των ανώτατων ορίων και οδηγιών που τίθενται από τις Κατευθυντήριες Γραμμές Περιφερειακών Ενισχύσεων (ΚΓΠΕ), τα κράτη-μέλη, λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση, υποχρεούνται να καταρτίσουν τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων της χώρας, στον οποίο ορίζονται οι περιοχές της χώρας οι οποίες δικαιούνται Περιφερειακών Ενισχύσεων και το ανώτατο όριο Περιφερειακών Ενισχύσεων για κάθε περιοχή.

Ο χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων της χώρας αφού υποβληθεί και εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι απόλυτα δεσμευτικός για τη χώρα και κανένα καθεστώς Περιφερειακών Ενισχύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια ενίσχυσης που τίθενται σε αυτόν.